

Jes 55, 1-3 – liturgie van je leven
Kom HG (votum); groet; Opw 609; gebed; kaars advent; Opw 595; lezen Jes 55, 1-13; preek; Opw 734; gebed; zending + Hij is Koning; collecte; Opw 832; zegen + Opw 746
Bergschenhoek 27.11.2022

Dia Afgelopen week was het Black Friday. Je kunt het niet hebben gemist. Overal kwam je de advertenties tegen. De ene superdeal na de andere. Nu is de kans om je slag te slaan.

Ik las in een krant hoe subtiel je wordt beïnvloed als klant. Je krijgt een hoge korting. Je denkt: ik ben wel gek als ik er niet op inga. Verliesaversie – noemde een consumentenpsycholoog het. Je kunt een product krijgen voor de helft van de prijs. Morgen betaal je weer de volle mep. Dus moet je er nu bij zijn. Anders verlies je. En dat wil je niet. Zo werkt ons brein.

Typisch voor onze wereld. Niet alleen Black Friday, maar op allerlei manieren: dat er wordt ingespeeld op jouw verlangens. Als jij kiest voor mij, dan zul je vinden wat je zoekt.

Dia En op deze wereld de kerk van Jezus. Wij met onze kerkdiensten, met onze liturgie. Zelig in een hoekje? Of zelfbewust met Gods verhaal op het marktplein van de wereld. Wat hebben wij onze wereld te bieden?

God zoekt jouw hart **dia**

Het marktplein van de wereld. Zo kun je kijken naar de wereld waarop wij leven. Als een hele grote markt. Mensen lopen de kramen langs. Ze willen graag zekerheid, geluk, vrijheid, liefde. De marktkooplui prijzen hun waren aan. Spelen in op vast de mensen zoeken. Kom hier, ik kan je geven wat je zoekt. Hier heb je de marktkraam van het geld en het materiële bezit. Eindje verderop die van het uiterlijk en een mooi lichaam hebben. Daar weer die van zelfstandigheid en vrijheid voor jezelf. O, en daar heb je de kraam die je macht en invloed belooft.

En op die wereld mengt God zich. Daar doet Jesaja 55 mij aan denken. God als een marktkoopman die zijn waren aanprijst. Hij doet mee met het geschreeuw van de

andere marktkramen. Hij lokt ook klanten naar zich toe. Hierheen, hier is water, hier is voedsel, wijn en melk – kom, koop en eet! Zie je God daar staan? Tussen alle andere marktkramen in? Kom bij Mij, Ik geef wat je zoekt, water om je dorst te lessen, brood om je honger te stillen. Bij mij vind je echt wat je zoekt.

Een van de kringen bereidde deze preek voor. Mooie dingen haalden ze uit deze verzen. Een uitnodiging – jij mag komen, iedereen mag komen, welkom. Een belofte – Ik geef overvloed, bij Mij vind je echte zekerheid, echte liefde, een doel om voor te leven. Een geruststelling ook – Vertrouw maar op Mij, Ik geef je wat je nodig hebt, het komt goed.

Ik zie er een beeld in van wat liturgie wil zijn. Wat wil hier gebeuren, wat wil God doen, als we hier samen zijn? Hij wil zich mengen op de markt van de wereld. Hij zoekt ons hart. Hij daagt iedereen uit, nodigt iedereen uit om bij Hem vervulling van je leven te vinden. En weet je wat Gods kraam anders maakt? Je hoeft er niet eens voor te betalen. *Koop, ook al heb je geen geld, koop wijn en melk zonder betaling.* Niks korting, gewoon gratis. De marktkraam met het meeste voordeel, of niet?

Het doet me denken aan Jezus in Openbaring 3, tegen de kerk van Laodicea. *Ik sta aan de deur en Ik klop* – doe jij open? Doet God hier ook. Doet God elke keer, elke week. Rammelen aan de deur van je leven. Doe open. Kom, kom nou toch, kom bij Mij, Ik heb leven tot in eeuwigheid te geven! En het is nog helemaal gratis ook!

Hij gaat in duel met andere liturgieën **dia**

Wat betekent dit voor hoe je tegen liturgie aankijkt? Een kerkdienst wordt vaak beleefd als een moment voor ons zelf. Op zondagmorgen trekken wij ons even terug uit de wereld en houden een kerkdienst. Maar liturgie wil meer zijn, veel meer. In het Griekse woord zit het al: het gaat niet om iets dat privé is, maar om een openbare dienstverlening aan de mensen om je heen.

Liturgie is de plek waar God van zich laat horen. Hij gaat in duel met de andere liturgieën in de wereld. Dat moet ik even uitleggen. Zijn er buiten de kerk, in de wereld om ons heen, andere liturgieën? Ja, maar dan moet je wel goed kijken. En als je dat doet, dan zie je dat er eigenlijk overal liturgie is. Aanbidding. Mensen aanbidden altijd wel iets. Neem bijvoorbeeld zo'n Black Friday. Dat is pure liturgie. Er

is aanbidding – de grote winkelcentra als7 een soort tempel, waar welvaart en spullen worden aanbeden. Er komt schuld ter sprake – zonder die mooie spullen, mis je iets, verlies je plezier in het leven, heb je geen goed bestaan. Er wordt verlossing aangeboden – door te kopen worden je verlangens vervuld en vind je het goede leven. Geef ons je hart en het komt goed.

Liturgie is overal. Als je goed kijkt dus. Wat we nodig hebben is dat die liturgieën worden ontmaskerd. Niet afgekraakt, bedoel ik, zoals: ‘Gemeente, daar doen wij natuurlijk niet aan mee’. Dat is goedkoop. En ook onzin natuurlijk: de stad in gaan bijvoorbeeld is prima. Ik bedoel: ontmaskerd, gezien als wat ze echt zijn. Doorkrijgen: overal om ons heen wordt aan aanbidding gedaan, overal wordt verlossing aangeboden, overal wordt beloofd dat je levensverlangen wordt vervuld. En dat we zien: wat je bij die marktkramen vindt, verlost je niet, geeft je leven geen zin. Je betaalt je blauw. Maar het verzadigt nooit.

Liturgie van de kerk, de kerkdiensten die we houden, die willen daarom provoceren. Het duel aangaan met die andere liturgieën die er zijn. Op hen in prikken. Wat geven jullie nou echt? Zoals God doet: *Waarom geld betalen voor iets dat geen brood is, waarom je loon besteden aan iets dat niet verzadigen kan?* Ik geef wat een mens echt verzadigen kan, gratis en voor niks.

Zo staan we met onze liturgie midden op het marktplein van de wereld. Nee, niet een momentje voor onszelf. Maar openlijk uitdagen, uitnodigen, provoceren. Liturgie, een strijd om het hart dus, een duel met andere liturgieën.

Hij wil jouw diepste verlangens vervullen **dia**

Liturgie. We kunnen het vaak beleven als een ‘orde van dienst’, het programma van een kerkdienst, eerst dit, dan dat, en dat programma lopen we dan af. Of liturgie is een ‘preek met onderdelen eromheen’. Maar ik denk dat we verder moeten leren kijken. Oog krijgen voor het verhaal eronder.

God zoekt het hart van mensen. En daarvoor haalt Hij alles uit de kast. Zijn Woord laat Hij klinken. Ja, de Bijbel gaat open en er is een preek. Maar ook alle andere onderdelen doen mee: liederen, gebed, aanbidding, avondmaal, doop, zegen. God zoekt jouw hart met al die dingen. Want ieder mens heeft een hongerig hart. Een

hunkering naar aandacht, geborgenheid, liefde, iets dat je leven goed maakt. Maar, hunkeren we naar wat goed voor ons is?

Ook wij zelf leven op het marktplein. We worden beïnvloed. En vaak ook nog op een manier die je niet eens door hebt. Net als bij mensen om ons heen, ook wij: onze honger kunnen we stillen in wat niet verzadigen kan, geld gaan we betalen voor iets dat geen brood is, je leven niet echt vult. Elke keer weer moet God ons terugroepen. Ons hart opnieuw ombuigen naar Hem zelf toe. *Luister aandachtig naar Mij en je zult leven*, zegt God in vers 3.

Dat is het grote verhaal onder liturgie. God stalt zijn waren uit. Hij zet alle middelen in om ons hart om te buigen. Hij betaalt zelfs uit eigen zak de prijs om die honger van ons te stillen: het leven van Jezus zijn eigen Zoon. Dat is wat hier gebeuren wil. We gaan de overvloed van Gods genade ontdekken, zei er een in die kring. We worden terug geroepen naar de bron, zei een ander.

Waarom zijn we hier? Om weer op verhaal te komen. Gods verhaal. Wij krijgen face to face Gods vraag gesteld: Wil jij in mijn verhaal leven? Er staat veel op het spel: jouw hart.

En daarom wil liturgie jou veranderen **dia**

Nog iets dat vrij diep zit in ons denken over liturgie. Dat liturgie iets is dat wij veranderen. Dat geeft vaak gesprek in een gemeente Onrust soms. Frustratie. Er verandert te weinig, er verandert te veel. Maar wat als het andersom is? Niet wij veranderen de liturgie, maar de liturgie is er om ons te veranderen. Verandering in de liturgie zit hem eerst en vooral bij onszelf. Dat met die liederen en muziek en zo is bijzaak.

Liturgie wil jou veranderen. Hier worden we omgeturnd. Wie of wat is echt onze aanbidding waard? God. Wat is echt schuld? Niet je levensplezier missen, maar Gods doel missen. Wat is echte verlossing? Verlossing door Jezus onze Heer van zonde en dood. Wat geeft echt betekenis aan je leven? God liefhebben en je medemens als jezelf.

Maar het gaat toch om Gods woord en niet om de liturgie? Een vraag uit de kring. Liturgie is toch maar een middel, maak het niet te groot. Ja, dat is zo. Het gaat om Gods woord. Dat woord moet het hem doen. Dat zàl het hem ook doen. In vers 11 staat: Gods woord zal iets uitwerken, het zal nooit vruchteloos bij Hem terugkomen.

Maar liturgie is daarbij een cruciaal middel. De vorm waarin dat woord naar ons toe komt. Hier, in alle openbaarheid, voor het front van de hele wereld wordt het tot klinken gebracht. Liturgie kun je zien als het kanaal waarin Gods woord wil stromen naar mensen toe. De manier om het hart van ons mensen te zoeken: Kom bij Mij, Ik kan je honger stillen, Ik vervul jouw diepste verlangens.

Kortom: laten we onze kijk op liturgie laten verdiepen. Dat we Jesaja 55, God als die marktkoopman, verbinden aan onze kerkdiensten. Zien hoe God hier het hart van mensen zoekt. Ons hart. En dat wij dan zeggen: Daarom is het belangrijk wat we hier doen en nemen we het heel serieus. Wij komen hier en richten onze aandacht op God die alles uit de kast haalt om ons hart te winnen. Kom, zegt Hij, kom bij Mij, luister naar Mij en je zult leven! En wij zeggen: ja, Heer, wij komen, wij luisteren naar u om zo het leven te vinden dat u geeft.

Poll **dia**

De inmiddels bekende poll als afsluiting. Reflectiemoment na de preek. Deze keer deze. Liturgie is voor mij de plek waar...

1. Waar ik leer wat het betekent om God te aanbidden
2. Waar God klopt op de deur van mijn hart
3. Waar God bezig is om mij te veranderen
4. Waar ik samen met anderen oefen in het leven met God

Kies voor een van de opties. Zo meteen de uitslag.